

Stela nagrobna z epitafium Hekatajosa

Inw. no KL 438

Wymiary:

H 43,5 cm; W 37,5 cm; Th 8 cm; H 46 cm; W 37 cm; Th 8 cm [archiwum lapidarium kerczeńskiego]; H 44 cm; W 39 cm; Th 9 cm [IGAIMK; CIRB]

Materiał: Marmur

Historia

Pantikapaion. Stela została kupiona 20 lutego 1931 roku od Tarabuna, obywatela Kerczu, który znalazł ją w stepie nieopodal Kerczu pomiędzy ogrodami przy ulicy Bulganakskiej a kurhanem Gan'kina [IGAIMK; CIRB błędnie informuje, że zabytek zaginął]

Opis:

Fragment steli nagrobnej z reliefem. Zachowana jest jedynie dolna część steli z tekstem i dolnym fragmentem reliefu. Na tej podstawie można przypuszczać, że na reliefie przedstawiony był stojący mężczyzna i sługa.

Stan zachowania:

Górna część steli z reliefem a także jej dolna część są odbite i zaginiona. Zachowały obie boczne krawędzie płyty. Powierzchnia jest stosunkowo dobrze zachowana i litery są czytelne.

Opis paleograficzny:

L. 1 słowo DOCAN w 1 wierszu jest nadpisane.

Prostokątne litery z szeryfami. Staranny dukt, lecz kamieniarz źle rozplanował napis i ostatnie słowo w 1 wierszu jest nadpisane, zaś litery pod koniec wiersza są coraz węższe.

Górny margines - H 7 cm

Phi - H 2,5 cm

Sigma - W 1 cm

Alfa - H 1,8 cm; W 1,3 cm

Omega - W 1,4 cm

Ksi - W 1,3 cm

Omikron - H 1,8 cm; W 1,5 cm

Alfa ze złamaną hastą i skrzyżowanymi minimami.

Datacja:

Koniec I w. przed Chr. – początek I w. po Chr. [wygląd ogólny i paleografia a zwłaszcza kształty liter Ksi, Sigma i Omega; IGAIMK]; ok. 40 po Chr. – ok. 100 po Chr. [Nock cytujący opinię Sterlinga Dowa]; 2 połowa I w. przed Chr. [paleografia, CIRB]

Bibliografia:

1. J. J. Marti, Iz istorii Bospora, IGAIMK 104 (1935), s. 76-78, no 12 (z fotografią)

1.1 E. Bickerman, Journal of the Warburg Inst. 2 (1938), s. 368 ff

1.2 A. D. Nock, Harvard Theological Review 33 (1940), s. 301 ff

1.3 Peek, Ath. Mitt. 66 (1941), ss. 79-80, no 22, i s. 170 (tekst, Marti pomyłony z Marum ale poprawiony na s. 170, Nachtrag)

1.4 Peek, GVI 1, no 1812

1.5. Peek, GG, no 333

2. CIRB, no 121 (Gavrilov: fotografia dolnej, zachowanej części zgodnie ze stanem obecnym)

Cf.

LGPN 4, s.v. (Ekatai=oj)

Tekst:

Οὐ λόγον, ἀλλὰ βίον σοφίης ἐτυπώσαο | δόξαν
αὐτοδαῆς ἱερῶν γινόμενος κριμάτων
εὖδων οὖν, Ἑκαταῖε, μεσόχρονος, ἴσθ' ὅτι θάσσον
κύκλον ἀνιηρῶν ἐχέφυγες καμάτων

Aparat:

L. 3 μεσοχρόνιος [Bikerman w komentarzu]

Tłumaczenie:

Nie słowem, lecz życiem przypieczętowałeś sławę swej mądrości sam podjąwszy świętą decyzję. Spoczawszy więc, Hekatajosie, w sile wieku, wiedz, że szybciej uszedłeś z kręgu niewymownych boleści

Marti:

Ty zapechatlel slavu mudrosti ne slovom, a zhizn'yu, dobrovol'no podchivshis' svyashchennym prigovorom. Itak, Gekatej, pokoyas' v tsvete let, znaj, chto ty [takim obrazom] skoree izbegnul kruga muchitel'nych stradanii.

CIRB

Ty zapechatlel slavu mudrosti ne slovom, a zhizn'yu, poznay sam svyashchonnye resheniya. Itak, Gekatej, pokoyas' v tsvete let, znaj, chto ty sam skoree izbezhal kruga muchitel'nych stradanij.

Bikerman

Thou hast won the reputation of wisdom not with mere words but in thy manner of living. Sleep on quietly, Hekataios, though thou didst die in thy middle age. Know that thou hast sooner escaped from the cycle of dire calamities.

s. 373

Thou hast won the reputation of wisdom not by words but by the mannes of the life. Thou hast mastered the holy principles without assistance of any man. So sleep quietly, Hekataios, carried off by Fate as a man of middle age. Know that by this untimely death thou hast sooner escaped from the cycle of dire calamities.

Nock

You copied the glory of wisdom not in words but in life, having mastered holy judgments with none other to teach you. So Hecataeus, now that you sleep, cut off in middle of years, know that you have the more quickly escaped the round of painful labors.

(or possibly You put the impress of glory of wisdom not on your words but on your life as professor Campbell Bonner suggests, pointing to the occasional use of the middle for the active in later Greek (cf. L. Rademacher, Neutestamentliche Grammatik 2, 147)

Peek

Nicht das Wort (die Rede), sondern das Leben gestaltetest du zum Ruhme(stitel) de(ine)r Weisheit, dein eigener Lehrer in heiligen Entscheidungen. Den Todesschlaf schlafend also, Hekataios, als ein Mann im mittleren Lebensalter, wisse, dass du umso schneller der ewigen Wiederkehr lästiger Mühen entflohen bist.